

RIJEČ UREDNIKA

Ovaj broj »Kateheze« pojavljuje se na kraju još jedne školske godine i na početku ljetnih školskih praznika. Sadržaj je kao i uvijek raznolik, a sastoji se poglavito od dvije vrste priloga. Prva tri članka upoznat će nas, barem djelomično, s radom ovogodišnjeg 13. europskog foruma za školski vjeronauk, koji je od 26. do 30. ožujka 2008. održan u Ostrogonu u Mađarskoj. Tema skupa je bila: »Naučiti živjeti zajedno u miru. Kršćani i laičnost: interkulturalni izazov«.

U prvome nas članku Luca Diotalevi upozorava na krizu laičnosti u suvremenoj Europi. Autor poziva čitatelje da upoznaju današnje stanje, ali i da se prisjete povijesti i nastanka određenih pojava. To je ujedno i poziv na produbljeno razmišljanje o sadašnjem stanju i o nekim povijesnim zbivanjima. Autor ističe da u europskoj povijesti i današnjici ne postoji samo jedan oblik laičnosti, nego dva, koji postoje još i danas. S jedne je strane tu laičnost koja je izvorno povezana s Francuskom i s njezinom poviješću. Autor stoga upotrebljava francuski izraz *laïcité*, kako bi i na taj način podsjetio na povijesnu pozadinu toga pojma i njegova današnja obilježja. S druge strane tu je model koji se, po svom engleskom podrijetlu (Velika Britanija, kasnije SAD), izvorno zove *religious freedom*, dakle *vjerska sloboda*. Zanimljivo je slijediti Diotalevijevo razmišljanje i njegovu tezu da kriza jednog oblika laičnosti ne mora ujedno značiti i potpunu krizu laičnosti. Drugim riječima, autor tvrdi kako postoje različiti modeli i načini življenja u ljudskome društvu, a time i različiti načini postojanja religije, religijskoga i religioznoga u njemu. Sve to, gledano kroz prizmu Drugoga vatikanskog sabora i konkretne stvarnosti u kojoj živimo, odražava se i na školski vjeronauk. Stoga bi Diotalevijevo razmišljanje mogla biti poticaj i za daljnje unapređivanje razmišljanja o mjestu i ulozi vjeronauka u hrvatskom školstvu, kao i u hrvatskom društvu općenito.

Dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Beču, religijski pedagog Martin Jäggle, potiče nas na iskreno promatranje stvarnosti u kojoj živimo. U njegovom konkretnom slučaju, u njegovom rodnom gradu Beču, to je i u prošlom stoljeću značilo da u nastavi školskoga vjeronauka valja imati na umu i druge, a to znači i danas. Jäggleovo razmišljanje moglo bi nam se na početku pričiniti tek prisjećanjem na neke autobiografske trenutke, ali ćemo ubrzo uvidjeti kako je to zapravo poziv na prihvaćanje stvarnosti onakvom kakva ona jest. Međutim, iako to u konkretnom bečkom slučaju znači istovremeno postojanje brojnih vjerskih zajednica u istome gradu (Beču), ne znači da je pristup toj mnogostrukosti uvijek bio jednak i jednako usmjeren. Ubrzo ćemo uvidjeti kako živjeti jedan pokraj drugoga ne uključuje automatski i poznavanje obje strane.

Sigurno će se svi složiti da podcjenjivanje nije i ne može biti pravi put za međusobni suživot i razumijevanje. Autor nam pokazuje kako se o tome može raspravljati i na školskom vjeronauku i zašto je uopće važno baviti se određenim »tabuima«. U stvarnosti religijskog i kulturnog pluralizma, o kojoj autor govori na temelju osobnoga životnog iskustva, osobito je važno uočiti, priznati i uzimati u obzir vjerski pluralizam u sredini u kojoj živimo. Jäggle pokazuje kako je to danas moguće i što je potrebno poduzeti da bi se to i ostvarilo.

Njemački isusovac Felix Körner, koji u posljednje vrijeme živi u Ankari, a od sljedeće će školske godine biti profesor na Gregorijanskom sveučilištu u Rimu, govori o (osobnom) iskustvu jednog katolika s islamom. On ukazuje na važnost svjedočenja osobne vjere i uvjerenja i, naravno, poštivanja religijskog uvjerenja drugoga. Pritom Körner nabraja bitne značajke muslimanske molitve te ističe kako ta molitva kršćanima može biti poticaj za obnovu osobne molitve. Uz poziv na poštivanje drugoga, autor podsjeća i na ono što je bitno te kako je to moguće i potrebno živjeti u pluralističkoj sredini. Ovaj je članak ujedno i poziv na bolje upoznavanje obilježja muslimanske i kršćanske molitve.

U hrvatskoj se crkvenoj javnosti nerijetko spominje potreba za obnovom župne kateheze. Jedan od konkretnih pokušaja razmišljanja o toj temi i konkretni doprinos u tom smjeru svakako je nedavno objavljena vježbenica za krizmanike »Duha nam svoga daj«. O tome u ovome broju razmišlja zagrebački katehetičar Josip Jakšić. On nas podsjeća na životno okruženje u kojemu žive naši mladi pripravnici za sakrament potvrde te na glavna obilježja plana i programa župne kateheze za njih. Bolje razjašnjenje, teoretsko tumačenje i praktično ostvarivanje župne kateheze, u ovome slučaju pripreme mladih krizmanika, ujedno je i doprinos boljem i jasnijem definiranju školskog vjeronauka. Stoga valja pozdraviti ovaj i svaki drugi konkretan doprinos u tom pravcu.

Nastavljajući svoja razmišljanja o blaženom Ivanu Merzu, B. Nagy u ovome se broju posebice usredotočuje na ciljeve Merzova odgojnog rada kao apostola mladih. To je ujedno i prigoda za upoznavanje toga hrvatskog velikana duha i vjere, ali i poticaj za njegovo predstavljanje mladima. O mladima je riječ i u članku iz pera D. Korena, koji nam opisuje ovogodišnji Susret hrvatske katoličke mladeži održan u Varaždinu. Sada, nakon susreta, dobro je ukratko se podsjetiti na njegovu povijest, pripremu i održavanje, kako bismo mogli razmišljati i o budućem radu s mladima i za mlade u okruženju u kojemu živimo.

Na kraju i ovoga broja možete se upoznati s nekoliko novih izdanja iz područja religijske pedagogije, katehetike i srodnih disciplina.

Uspješan završetak školske godine i ugodno ljeto želi Vam

Urednik